

Ристоман Василев Попчевски (1870 – 25. VII 1904) е македонски револуционер, деец на Македонската револуционерна организација. Се одликувал со голема храброст и лојалност кон ослободителното дело, а саможртвата ја сметал за света должност на секој револуционер. Во 1904 година, по добиената задача од Организацијата подметнал темпирана пеколна машина во возот на линија Скопје – Солун, која експлодирала на станицата Гевгелија. Меѓу уапсените бил и Попчевски кој потоа бил обесен во Гевгелија.

Ристоман Попчевски е роден 1870 година во село Попчево, Струмичко, во земјоделско-сточарско семејство кое се занимавало и со трговија. Се оженил со Параскева, со која имал четири деца, од кои едната ќерка била грабната од османлиите и однесена во непознат правец.

Попчевски кој се одликувал со голема храброст се приклучил на Македонската револуционерна организација. Покажувајќи голема лојалност кон ослободителното дело, тој саможртвата ја сметал за света должност за секој револуционерен деец на Организацијата.

Поради неговата посветеност кон делото, Попчевски бил одбран да изврши диверзантска акција врз Македонските железници. Имено, во согласност со конгресните решенија на струмичките и солунските делегати донесени во 1904 година на планината Огражден, била донесена Одлука на Окружниот комитет за изведување на акции кои би го привлекле вниманието на големите сили за односот на Османлиската Империја кон спроведувањето на реформите во Македонија по Илинденското востание 1903 г. За да се привлече вниманието на Европа, акциите на Организацијата биле насочени кон попречување на одвивањето на сообраќајот на Македонските железници, во кои бил вложен капитал на големите сили.

Ристоман Попчевски темелно се подготвувал за извршување на поставената задача. На

4 јули 1904 година, темпираната пеколна машина ја предал на станицата во Удово, адресирана како пакет до Солун. Меѓутоа, поради задоцнување на возот, пеколната направа наместо на мостот на Вардар, експлодирала на станицата Гевгелија.

По експлозијата на железничката станица во Гевгелија, во којшто немало човечки жртви, Османлиската полиција уапсила повеќе лица од Струмица. Меѓу нив биле учителите Петар Хаџи Јорданов и Иван Чонтев, потоа членот на окружниот комитет Андон (Доне) Лазаров, како и Ристоман Попчевски.

Иако Организацијата однапред имала изготвено план за заминување на Попчевски од Македонија. сепак, тој таквата можност категорично ја одбил со образложение дека целосно е подготвен да ја споделува судбината со народот. Во тој момент не помагнале ниту молбите на неговите најблиски.

Ристоман Попчевски и другите уапсени биле изложени на жестоки измачувања, но никој не признал дека учествувал во диверзантската акцијата на железничката линија Скопје – Солун. Сепак, полициската истрага ги разоткрила учесниците во овој настан и Ристоман Попчевски бил осуден на смрт.

Пресудата требало да се изврши во Струмица. Меѓутоа, кога османлиските власти дознале дека четите на Македонската револуционерна организација се подготвуваат да го ослободат Попчевски на патот Удово – Струмица, тие решиле пресудата да се изврши во градот каде експлодирала темпираната пеколна машина.

Ристоман Попчевски бил обесен на 25 јули 1904 година во Гевгелија.

По смртта на Попчевски, сопругата Параскева го продолжила неговото револуционерно дело грижејќи се околу собирање храна и облека за македонските револуционерни чети.

Во чест и сеќавање на саможртвата на овој македонски револуционер и патриот, кралот на македонскиот фолклор, Гоце Аранудов (1954 -.2011) ќе ја испее песната за Војводата

Ристоман Попчевски ...

„Сам се решив, сам се решив, смртта не ме плаши.

Господ мора да ги слушне сите клетви наши.

Ова ропство не се трпи, жими оваа вера, нека знае младо старо, жртва сум за народ.

Сам се решив, сам се решив, смртта не ме плаши.

Господ мора да ги слушне сите клетви наши.

Со векови овој народ, доста маки виде.

ОВАА ЗЕМЈА, МАКЕДОНСКА, БИЛА И ЌЕ БИДЕ!“